

Projekt

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA BIAŁYSTOK**

z dnia 2024 r.

w sprawie przystąpienia do zmiany Herbu Miasta

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 2 w związku z art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.¹⁾) uchwała się, co następuje:

§ 1. Upoważnia się Prezydenta Miasta Białegostoku do opracowania, we współdziałaniu z ekspertami oraz Komisją Heraldyczną Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, projektu Herbu Miasta Białegostoku.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Białegostoku.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Katarzyna Jamróz

¹⁾Zmiana tekstu jednolitego wymienionej ustawy została ogłoszona w Dz. U. z 2024 r. poz. 721

UZASADNIENIE

W lutym 1996 roku Rada Miejska Białegostoku przyjęła uchwałę w sprawie ustalenia Statutu Miasta Białegostoku, która zawiera szczegółowy opis Herbu Miasta i jego wzór graficzny. Od tego momentu, wielokrotnie, w lokalnej prasie oraz w środowisku heraldyków i historyków pojawiały się wątpliwości co do herbu używanego przez Miasto Białystok. Niepokój budzą sugestie, że wzór herbu, którym od wielu lat się posługujemy jest niezgodny z zasadami heraldyki i z tradycją historyczną.

Na temat używanego herbu jednoznacznie wypowiedziała się Komisja Heraldyczna przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Komisja Heraldyczna w swoim stanowisku stwierdza, że obecnie używany przez Białystok herb jest nie tylko sprzeczny z polską tradycją historyczną i heraldyczną, ale wręcz wprost odwołuje się do tradycji heraldycznej rosyjskiego zaborcy. Miasto Białystok nadal używa herbu błędnego, nawiązującego do herbu tzw. „Biełostockoj obłastii”, nadanego w 1809 r. przez zaborcę rosyjskiego, a powtórnego w herbie miasta w nadaniu cara Aleksandra III w 1882 r.

Komisja Heraldyczna stojąc na straży polskiej tradycji heraldycznej apeluje o powrót do właściwego historycznego herbu, nadanego przez króla Augusta III. Podkreśliła, że Białystok jest jednym z dwóch miast wojewódzkich obecnej Rzeczypospolitej Polskiej, które otrzymało swój herb mocą zatwierdzenia króla polskiego (drugim jest Gdańsk, także i dziś szczytający się herbem zatwierdzonym z przywileju króla Kazimierza Jagiellończyka z 1457 r.).

Powtórzyć zatem należy, że herb Białegostoku nadany został mocą przywileju króla Augusta III, wystawionego na prośbę ówczesnego właściciela miasta Klemensa Branickiego w dniu 1 lutego 1749 r. Król w przywileju postanawiał: „temuż miasteczku - - wiecznemi czasy nadajemy i konferujemy - - prawo teutońskie albo magdeburskie - - herb zaś miejski do stwierdzania aktów, listów i spraw swoich - - jaki się tu odmalował z literami dziedzica”. Wizerunek wymalowanego w dokumencie herbu przedstawiał w polu czerwonym tarczy poniżej złotej korony gryfa srebrnego (białego) z dziobem i przednimi łapami złotymi (żółtymi) na zielonej murawie z monogramem JKB.

Przez prawie 30 lat mieszkańcy przyzwyczaili się do obowiązującego herbu Miasta. Jednak wobec bardzo ważnych argumentów Komisji Heraldycznej i biorąc pod uwagę fakt, że Białystok jest jednym z dwóch miast wojewódzkich które otrzymało swój herb od polskiego króla, uważam, że należy podjąć prace nad zmianą białostockiego herbu tak, aby przywrócić herb nadany naszemu miastu w 1749 r. przez Augusta III.